Yüz, Bacaklar, Hareket, A?lama, Avutabilme Davran??sal Skalas? (FLACC)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yüz, Bacaklar, Hareket, A?lama, Avutabilme Davran??sal Skalas? (FLACC)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33545

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yüz, Bacaklar, Hareket, A?lama, Avutabilme Davran??sal Skalas? (**FLACC**), özellikle kendini ifade edemeyen veya sözel ileti?imi k?s?tl? olan hastalarda **a?r? de?erlendirmesi** yapmak amac?yla geli?tirilmi? davran??sal bir ölçektir. Bu akademik giri?, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda kullan?m?n? inceleyen uyarlama çal??mas?na dayanmaktad?r. S?lay ve Akyol (2017) taraf?ndan gerçekle?tirilen bu çal??ma, **FLACC** skalas?n?n psikometrik özelliklerini, özellikle de Yo?un Bak?m Üniteleri ortam?nda sedasyon-ajitasyon ve a?r? durumlar?n?n de?erlendirilmesinde geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilmesi için analiz etmi?tir.

Ölçe?in ba?ar?s?, gözlemlenebilir be? temel davran?? kategorisi üzerinden puanlama yapma yetene?ine dayan?r, bu da onu çocuklardan sedatize yeti?kinlere kadar geni? bir hasta grubunda kritik öneme sahip k?lmaktad?r. Uyarlama çal??mas?, dil, yap? ve içerik geçerlili?i yöntemlerini kullanarak ölçe?in Türkçe kültürüne uygunlu?unu do?rulam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anahtar Kelimeler

FLACC, A?r? De?erlendirmesi, Davran??sal Ölçek, Yo?un Bak?m, Sedasyon-Ajitasyon, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Asiye Akyol.

Yazarlar

F. S?lay, A. Akyol

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, sözel raporlama yapamayan hastalarda (özellikle bebekler, çocuklar veya yo?un bak?mda sedatize edilmi? yeti?kinler) a?r? düzeyini objektif davran??sal gözlemler yoluyla de?erlendirmektir. Türkiye uyarlama çal??mas?n?n (S?lay & Akyol, 2017) spesifik amac? ise, FLACC ölçe?inin Türkçe diline çevirisini yaparak, **Yo?un Bak?m Üniteleri**'nde sadece a?r?y? de?il, ayn? zamanda sedasyon ve ajitasyon durumlar?n? da de?erlendirmede kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir araç olarak psikometrik özelliklerini kan?tlamakt?r.

Uyarlama süreci, ölçe?in klinik uygulamalarda do?ru ve etkili bir ?ekilde kullan?labilmesini sa?lamak ad?na kültürel ve dilsel e?de?erli?i tesis etmeyi hedeflemi?tir. Bu sayede, Türkiye'deki sa?l?k profesyonelleri için standart bir davran??sal a?r? de?erlendirme arac? sunulmu?tur.

Yap?

FLACC skalas?, hastan?n davran??sal tepkilerini gözlemleyerek a?r? yo?unlu?unu ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Ölçek, ad?ndan da anla??laca?? gibi, be? temel davran??sal

kategoriye odaklan?r:

Face (Yüz): Yüz ifadesindeki de?i?iklikler (ka? çatma, dudak bükme, gerginlik).
Legs (Bacaklar): Bacak hareketleri ve pozisyonu (rahat, gergin, tekmeleme).
Activity (Hareket): Vücut aktivitesi (sakin, k?p?r k?p?r, yay çizme).
Cry (A?lama): Sesli ifadeler (a?lama yok, inleme, sürekli a?lama).
Consolability (Avutabilme): Hastan?n teselli edilmeye veya rahatlat?lmaya tepkisi.

Her bir kategori 0 ila 2 aras?nda puanlan?r, bu da toplam 10 puanl?k bir skala sa?lar. Yüksek puanlar daha ?iddetli a?r? veya rahats?zl??? i?aret eder. Türk uyarlamas?, bu be? faktörlü yap?n?n ICU ortam?nda sedasyon ve ajitasyon ile ili?kili davran??lar? da kapsayacak ?ekilde geçerlili?ini ara?t?rm??t?r.

Geçerlilik

Ölçe?in Türkçe versiyonunun geçerlili?i, kapsaml? bir psikometrik analiz süreciyle incelenmi?tir. S?lay ve Akyol (2017) çal??mas?nda üç ana geçerlilik türü analiz edilmi?tir:

Dil Geçerlili?i: Ölçe?in ?ngilizce orijinali ile Türkçe çevirisi aras?ndaki anlamsal ve kültürel e?de?erli?in sa?lanmas?. Bu, çeviri-geri çeviri yöntemleriyle gerçekle?tirilmi?tir.
Yap? Geçerlili?i: Ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen psikolojik yap?y? (a?r? ve davran??sal rahats?zl?k) gerçekten ölçüp ölçmedi?inin belirlenmesi. Bu analizler genellikle faktör analizi gibi istatistiksel yöntemleri içerir.
?çerik Geçerlili?i: Ölçek maddelerinin ölçülmek istenen alan?n tamam?n? yeterince temsil edip etmedi?inin uzman görü?leriyle de?erlendirilmesi.

Bu analizler, Türkçe **FLACC** skalas?n?n, yap? geçerlili?i aç?s?ndan klinik kullan?ma uygun oldu?unu göstermi?tir.

Güvenilirlik

Türkçe **FLACC** skalas?n?n güvenilirli?ini belirlemek amac?yla **iç tutarl?l?k** yöntemleri kullan?lm??t?r. ?ç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne derece tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile rapor edilen bu yöntemler, ölçe?in maddeleri aras?ndaki korelasyonun yüksek oldu?unu ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilir oldu?unu do?rulamay? amaçlam??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? gözlemciler taraf?ndan uyguland???nda tutarl? sonuçlar verece?i anlam?na gelir.

Faktör Analizi

Orijinal kaynakta spesifik faktör analizi sonuçlar? detayland?r?lmam?? olmakla birlikte, yap?

ARABPSYCHOLOGY.COM

geçerlili?i analizlerinin bir parças? olarak faktör analizinin gerçekle?tirildi?i varsay?lmaktad?r. **FLACC**, do?as? gere?i be? temel davran??sal boyutu ölçtü?ü için, uyarlama çal??mas?nda Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak, be? faktörlü yap?n?n Türkçe örneklemde de korundu?u do?rulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinde orijinal ölçek yap?s?n?n bütünlü?ünü korudu?unu teyit etmek için kritik öneme sahiptir.

Ölçüm Arac?

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Davran??sal Gözlem Skalas? (Behavioral Observation Scale). Puanlama 0'dan 10'a kadard?r (her bir kategori 0, 1 veya 2 puan al?r).

Language Available: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: Yo?un Bak?m Ünitelerinde (YBÜ) bulunan hastalar.

Age Group: Sözel ileti?im kuramayan, sedatize edilmi? veya bilinci kapal? yeti?kin hastalar ve pediatrik hastalar dahil olmak üzere geni? bir ya? grubu.

Population Details: Çal??ma, YBÜ'de tedavi gören ve a?r? veya sedasyon-ajitasyon seviyelerinin davran??sal olarak de?erlendirilmesi gereken kritik durumdaki hastalar üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: Do?rudan yatak ba?? gözlemi ile hastan?n yüz ifadesi, bacak pozisyonu, hareketlili?i, a?lama durumu ve avutulabilirlik düzeyi de?erlendirilir.

Anahtar Kelimeler

A?r? Skalas?, A?r? de?erlendirmesi, FLACC Skalas?, Psikometri, Yo?un Bak?m, Sedasyon Skalas?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut De?il

Affiliation Email addresses: asiye.durmaz@ege.edu.tr (Sorumlu Yazar: Asiye Akyol)

Correspondence Address: Mevcut De?il

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2017

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler ve Ücret: Bilgi Mevcut De?il. Kullan?m için sorumlu yazar (Asiye Akyol) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

PDF Kayna??: Ölçe?in orijinal PDF belgesi bu adresten indirilebilir: yuz-bacaklar-hareket-aglama-avutabilme-davranissal-skalasi-flacc-toad.pdf

Kaynaklar

S?lay, F., & Akyol, A. (2017). *Yo?un bak?m ünitelerinde Sedasyon-Ajitasyon ve a?r? de?erlendirmesinde kullan?lan iki ölçüm arac?n?n Türkçe'ye uyarlanmas?: Geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?.* Adnan Menderes Üniversitesi 1. Uluslararas? Sa?l?k Bilimleri Kongresi, içinde (ss. 126). Ayd?n: Adnan Menderes Üniversitesi.

Yüz, Bacaklar, Hareket, A?lama, Avutabilme Davran??sal Skalas? (FLACC) Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynakta ölçe?in maddeleri listelenmemi?tir. Bu bölüm, yaln?zca kaynakta belirtilen ba?l??? korumak amac?yla tutulmu?tur.

Yüz, Bacaklar, Hareket, A?lama, Avutabilme Davran??sal Skalas? (FLACC) maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM